

[Gregersen.]

det foreliggende forslag, og det kan jeg for så vidt give ham ret i. Vi kan ikke medvirke. Det gjorde vi heller ikke forrige gang.

Det kunne måske undre nogen at høre det ærede medlem hr. Edvard Sørensen gå så stærkt ind for forslaget, når man husker på, at han var ordfører, dengang socialdemokratiet fremsatte et tilsvarende forslag og da påstod, at man næppe behøvede at udskrive nye skatter for at gennemføre værnet. Nu kan han ikke alene tage de skatter, vi fik i fjor, nu kan han tage 25 pct.s tillæg uden at blegne og gå stærkt og anbefalende ind for lovforslaget. Man må sige, der er udvikling ikke alene hos venstre, men specielt hos venstres ordfører.

Det gør det ikke mere tiltalende for os, at dette lovforslag finder i alt fald en del af sin begrundelse i, at man har gennemført 18 måneders tjenestetid, noget, vi som bekendt er imod, og som også har voldt regeringen visse bekymringer, fordi man ikke ved, hvad man skal bruge soldaterne til i de 18 måneder, da det ikke er nødvendigt at holde dem så længe inde for uddannelsens skyld. Jeg kunne ønske nu, da der er stillet så mange spørgsmål, også at stille det spørgsmål til ministeriet, hvad man agter at gøre med soldaterne i disse 18 måneder, om det er meningen, at man vil køre dem på kanonlavetter til højskolerne, så de kan møde det frie ord i foredrags-salene der.

Det ærede medlem hr. H. C. Hansen har haft vanskeligt ved at forstå statsministeren og hans udtalelser, og det ærede medlem ønsker klarhed over statsministerens økonomiske planer. Det er i det hele taget meget vanskeligt at få at vide, hvad statsministeren ved — nej, ikke hvad han ved, for han ved naturligvis meget, men hvad han ønsker, der skal gennemføres her. Hans udtalelser er jo altid meget svævende. Da vi drøftede toldspørgsmålet og det var klart for alle, at det, statsministeren mente, var, at man skulle gå over fra væggtold til værditold og i opadgående retning, svarede statsministeren alligevel sidste gang, han blev spurgt, at der kunne være tale om bevægelser både op og ned, så jeg tror, det bliver vanskeligt for det ærede medlem hr. H. C. Hansen at trænge igennem alt det uld, statsministeren pakker sig ind i.

Når statsministeren taler om, at han er tilhænger af frihandel og af værditold, og siger, at et frit land kan ikke bestå, hvis der ikke finder opsparing sted, og man erindrer, at venstres politik på opsparingsområdet har været tvungen opsparing, og når stats-

ministeren samtidig med at tale om tvungen militærtjeneste også taler om den frie højskole, så bliver det lidt vanskeligt at forstå denne venstretanke: frivillighed forbundet med tvang på alle tre områder. Når jeg nævner højskolen her, er det egentlig for at spørge: Er det meningen, at militærudgifterne skal føres over på højskoleloven, eller hvordan har ministeriet tænkt sig at fordele udgifterne?

Det glæder mig, at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard nu spørger, om der ingen grænse er for skatteudskrivningen. Det er jo det, vi for vort vedkommende har talt om nu igennem mange år, medens det radikale parti stadig har kunnet gå lige så langt som alle de andre. Spørgsmålet er så, om der nu kan komme et firkantet forlig, eller det kun bliver et trekantet. Hvis man går ud fra det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaards udtalelser både i dag og forleden dag, da han udtalte, at man ikke kunne finde det radikale venstre som deltager i en almindelig skatteforhøjelsespølitik og slet ikke som deltager i en toldpolitik, skulle man altså vente, at de radikale denne gang ikke vil være med; men når man så to dage efter læser, at partiformanden har holdt en tale, hvori han siger, at der skal være meget vægtige grunde for at skabe en valgsituation, for at gå ud til valg, fordi valg vil betyde, at grundlovssagen forhales meget lang tid, måske bliver helt forkludret, og at det radikale parti og rigsdagen i det hele taget er sat til at arbejde og ikke til at holde valg i utide, så aner man alligevel, at der er en svag mulighed — og det vil tiden også nok vise — for, at det radikale parti trods alt går ind i forhandlingerne og til syvende og sidst konfirmerer det, de andre tre partier bliver enige om. Det, som alle dage har været den største skræk for det radikale parti, er jo, at de ikke skulle være med. (*H. C. Hansen*: Det gælder ikke retsforbundet!). Nej, vi går imod, når der er noget, vi finder er uret. Jeg ved ikke, om det ærede medlem hr. H. C. Hansen vil fastslå det som en forskel på os og det socialdemokratiske parti, jeg ved ikke, hvad det ærede medlem tilsigter med denne bemærkning.

Jeg husker, at en eller anden professor i sin tid gjorde op, at skatterne for et vist tidsrum var steget fra $6\frac{1}{2}$ til 13 pct. og derefter for et tilsvarende tidsrum på ny fordoblet fra 13 til 26 pct., og han gjorde den tilføjelse, at der principielt ingen grænse var, der kunne ændres ved skalaer og procenter, så man nåede til de 100 pct. Det er måske også den betragtning, der ligger til grund for, at man i den nyeste tid er begyndt